

Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
The State Agrarian University of Moldova
Кременчуцький національний університет ім. М.Остроградського
Громадська спілка «Українське товариство геодезії і картографії»
Всеукраїнська громадська організація «Асоціація фахівців землеустрою України»
Громадська організація «Всеукраїнська спілка оцінювачів землі»
Підприємство «ЕСРАЙ Україна»
Науково-виробниче підприємство «Високі технології»

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПЛАНУВАННІ ТЕРИТОРІЙ»

Присвячується 90-річчю академії

01-03 жовтня 2020 року
Одеса

АГРОКЛІМАТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЕКТІВ ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ І ЛОКАЛЬНОМУ РІВНІ

*Ляшенко Г.В., д.геогр.н., професор, Данілова Н.В., к.геогр.н., асистент
Одеський державний екологічний університет, Україна*

В сучасних умовах розвитку економіки країни вирішення проблеми раціонального природокористування пов'язане з розробкою екологічно збалансованих і економічно доцільних проектів землеустрою територій на регіональному і локальному рівнях.

Якщо розглядати проект землеустрою як проект антропогенного ландшафту, треба виділити три головні умови їх формування – господарська спрямованість, екологічна обґрунтованість і ступінь можливої деталізації показників компонентів ландшафтів, особливо компонентів зі значною динамічністю. Тільки за цих умов реалізовані проекти землеустрою будуть економічно ефективні й стійкими у часі.

Аналіз розроблених проектів землеустрою територій на регіональному і локальному рівнях, як міських забудов, так і проектів сільськогосподарського спрямування, свідчить про відсутність ієрархічного підходу оцінки найбільш динамічного фактору – клімату, взагалі, і агрокліматичних умов, зокрема. Найбільше використовуються показники, які відзначаються значною зональною мінливістю, що має сенс на глобальному і субглобальному рівні проектуванні. Але за цими показниками не можливе врахування особливостей просторового перерозподілу величин під впливом неоднорідностей підстильної поверхні – типів і форм рельєфу, елементів рельєфу, ґрунтового і рослинного покриву, близькості до значних водойм.

Між тим ще в 60-70 роки минулого століття було встановлено закономірності просторового перерозподілу величин кліматичних і агрокліматичних показників під впливом неоднорідностей підстильної поверхні і отримані параметри мезо- і мікрокліматичної мінливості показників, що характеризують радіаційно-світловий режим, вітровий і термічний режим та режим зволоження впродовж року й по сезонам. Наприклад відзначається, що різниця величини прямої і сумарної радіації, що надходить на схили південної і північної орієнтації, можуть перевищувати їх зональну різницю в 5-20 разів. Такого ж

порядку різниця може відзначатися у показників режиму вітру, термічного режиму та режиму вологи.

Надалі ці параметри були уточнені автором для території України на трьох рівнях просторового узагальнення – зональному, регіональному і локальному, що дозволило виконати оцінку просторового розподілу ресурсів світла, тепла і вологи, на основі якого проведено різномасштабне агрокліматичне районування території України за радіаційно-світловими і тепловими ресурсами та ресурсами вологи.

Складені тематичні і комплексна карти агрокліматичних ресурсів території України з виділеними мезайонами дозволяють отримати вичерпну інформацію про більше 30 показників кліматичних і агрокліматичних ресурсів, що достатньо для проектів землеустрою на регіональному рівні (регіони, адміністративні області).

Для подальшої деталізації інформації про агрокліматичні ресурси здійснюється на основі великомасштабних (не дрібніше 1:50000) топографічних або гіпсометричних карт, за якими здійснюється виділення ділянок з різними формами та елементами рельєфу, карт гідрографічної мережі та ґрунтового покриву. Безумовно наявність карт існуючого землекористування на момент розробки проекту майбутнього землеустрою значно покращить точність великомасштабної комплексної карти природних неоднорідностей підстильної поверхні, яка є основою для складання тематичних або комплексної мікрокліматичної карти. Саме такі мікрокліматичні великомасштабні карти є прикладом ландшафтної карти – основою для складання проектів землеустрою на локальному рівні.

ASSESSMENT OF FACTORS OF SUBURBAN TERRITORIES' DEVELOPMENT

V. Oliinyk, PhD (Geography), docent, N. Stadnikova, senior lecturer,

S.Kolykhanin, senior lecturer

Odessa state academy of civil engineering and architecture, Ukraine

The development of intraregional territories, such as suburban areas, is one of the elements of regional economic transformation and largely determines the pace of development of the region itself. Suburban areas, which are developed thanks to the